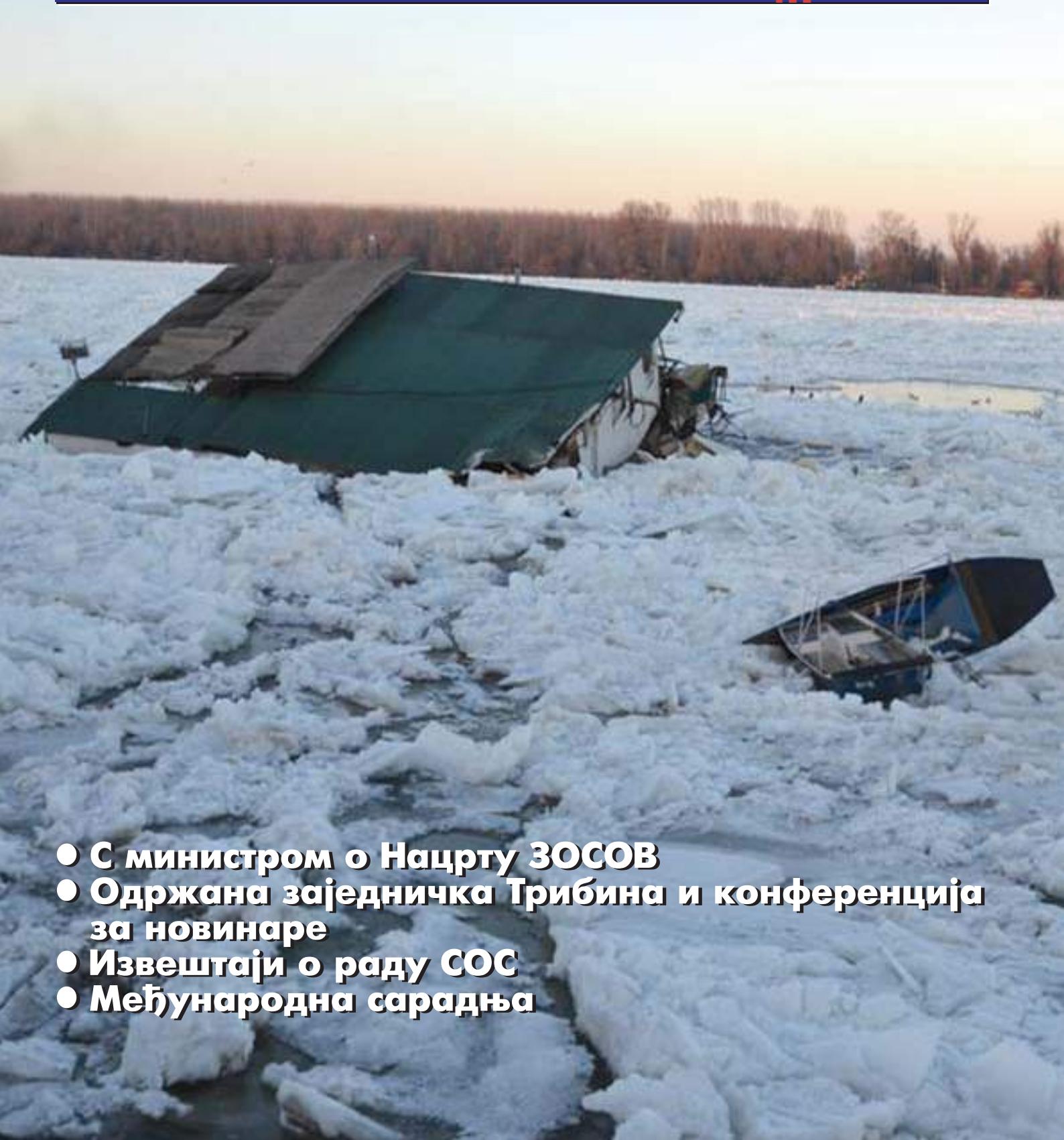

Синдикално

Лист СИНДИКАТА ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ

Број 173 • фебруар 2017 • Година XVII • Бесплатан примерак • www.sind-obr.org.rs

ISSN 1451-7574

- С министром о Нацрту ЗОСОВ
- Одржана заједничка Трибина и конференција за новинаре
- Извештаји о раду СОС
- Међународна сарадња

Јануарски низ ледених дана замрзао је и очекивања про светних радника да ће се макар у најавама остварити нешто од Споразума, којим је пре две године окончан дуготрајни штрајк. Но, од новогодишњих или светосавских награда ништа - пара за то нема, а и уштеде унутар система распоређивањем технолошких вишкова и нису неке, како рече министар. Све је опет остало на пустим жељама и незадовољству запослених у образовању, који су према платама у нашем друштву - стабилно и дugo испод просека.

Образовање има плате испод просека и после „највећег повећања икад“ у износу од шест одсто почевши од јануарске плате. Али, то ће бити шест одсто само за основне и средње школе и домове ученика. Високо образовање, а с њим несрећно повезани и запослени у студентском стандарду, поново ће добити упала од тог повећања, док запослени у предшколском васпитању и образовању опет зависе од добре воље локалних самоуправа. Пошто се њима зараде могу повећати, не значи да и морају. Никад се не зна, можда ће бити важнија обнова фудбалског стадиона у некој општини, како се то већ дешавало. Некако бисмо се и приближили износима плате од пре смањења 10 одсто из децембра 2014. године, да у међувремену добар део запослених у образовању - они са трећим и четвртим степеном (административни и обрачунски радници) нису од почетка ове године својим примањима потонули испод „минималца“. Наиме, повећањем цене радног сата од 121 на 130 динара, од јануара ове године, повећан је и износ минималне зараде коју послодавац мора да исплати сваком запосленом. Кад домари и обрачунски радници обрачунају своју зараду са овим повећањем додељеном образо-

И ТАКО,...

вању, износ је мањи од минималца и држава га, наравно, мора надокнадити.

Али се с правом поставља питање: каква је вредност рада и квалификација које се за тај рад траже? Овако су изједначена примања теткица и запослених са трећим и четвртим степеном, а није им предвиђен исти ниво одговорности и обавеза.

То је била и тема Трибине, коју су организовала три репрезентативна синдиката (четврти, по навици, самодовољан и сам за себе). Незадовољни чланови траже подршку и исправљање неправде која им је учињена. Закључци са Трибине упућују на акције: од тражења решења најодговорнијих у држави до потписивања петиције, а ако то не уроди плодом, има и других видова јавног изражавања незадовољства, све до штрајка. Солидарно, петицију треба да потпише што више запослених у образовању, јер неправда за једну групу запослених је и неправда за све!

Јануар дугачак по леденим данима и нагомиланим трошковима, али сувише кратак да би нешто од незавршених послова из прошле године дошло на дневни ред ресорног министарства. Тек су средином јануара (?) затражена мишљења разних министарстава и Законодавног одбора у вези са исправљањем „техничких грешака“ учених у већ потписаном Посебном колективном уговору за предшколце. А не зна се ни рок докад треба да се изјасне. У сваком случају, ко се од запослених у предшколским установама, пред крај прошле године, надао неким бенефитима из ПКУ остао је ускраћен. Надамо се не за дugo, као ни остали запослени који су се толико радовали да ће напокон и њихов положај бити регулисан у ПКУ, који заиста сваком запосленом даје више права и сигурности него шаролики приступ локалних самоуправа.

Запослени у високом образовању никако да дођу до ПКУ за своју делатност, без обзира што за већину бенефита за запослени није предвиђено да их плаћа држава, већ свака установа у високом образовању. Оно што је посебно неповољно јесте износ отпремнина, јер се онима који одлазе у пензију отпремнина обрачунава по Закону о раду, а не као што је то повољније предвиђено, према ПКУ. Какве су намере, надамо се да ћемо ускоро сазнати на најављеном састанку у Министарству просвете.

Међутим, питање пре свих питања која нас муче је - шта је ново у најављеним новим законским решењима у образовању? А према речима министра, предстоји расправа и усвајање Закона о основама система образовања и васпитања, потом Закона о основној и Закона о средњој школи, потом Закона о високом образовању. Најављен је по први пут Закон о дуалном образовању... Много закона, а мало образложења о намерама, или смо, пак, све намере већ чули у министровим обраћањима јавности.

Неке верзије нацрта ЗОСОВ су, наравно, већ „процуреле“ у јавност, да би се одмах јавили гласови критике - углавном за сада од члanova НПС због битно промењених надлежности и састава, али и других предложених (неповољних) промена. „Званични“ Нацрт, достављен синдикатима, неке је одредбе ублажио.

У петак, 3. фебруара, најављен је први састанак у Министарству просвете, на који су позвани представници свих репрезентативних синдиката образовања, а достављен је и текст Нацрта закона о којем ће се прављати. С тим у вези, припремили смо анализу предложених решења и ставова синдиката. Било би корисно да синдикати имају јединствен став тим поводом, али то је само пук жеља. Надамо се да ће три синдиката, која су у досадашњим акцијама заједнички наступала, и овај пут имати генерално јединствен став.

Оно на чему ћемо, свакако, инсистирати је да не буду умањена права и додатно угрожен положај запослених у образовању, као и да не буду поништена позитивна достигнућа примене одредби о технолошким вишковима како је то регулисано у ПКУ.

У овом броју, као што је то уобичајено, извештавамо о нашем раду у протеклој години - у редовним и проектним активностима, правној заштити, међународној сарадњи, у оквиру регионалних центара, градских и других одбора образовања. Такође и о новим сазнањима о утицају на реформе у образовном систему кроз европске механизме у које смо и ми као земља укључени.

Свим ученицима и запосленима у просвети желимо срећан зимски распуст, да ново полугоđиште дочекамо са бољим вестима или макар очекивањима!

ВАЛЕНТИНА ИЛИЋ

С министром о Нацрту ЗОСОВ

Учетак, 3. фебруара 2017. године, одржан је састанак представника репрезентативних синдиката у образовању и представника Министарства просвете, науке и технолошког развоја, с министром Шарчевићем на челу, а повод је био Нацрт закона о основама система образовања и васпитања.

Званична верзија Нацрта закона је достављена синдикатима у уторак, 31. јануара, касно поподне, а састанак са синдикатима заказан већ за петак, 3. фебруар.

Један од чланова, за који су синдикати изричito захтевали да буде изменењен, јесте члан 140, који се односи на заснивање радног односа у установи. С обзиром на то да се према одредби Нацрта Закона не даје предност преузимању, као што је то регулисano сада важећим Законом о основама система образовања и васпитања, инсистирано је да се садашња одредба члана 130. пренесе у одредбу чл. 140 Нацрта, како би се пријем у радни однос на неодређено време на основу конкурса могао извршити само ако се није било могуће преузимање запосленог.

Предложено је да се у прелазним и завршним одредбама предвиди и обавеза преузимања запослених са VI степеном стручне спреме за оне који су стручну

спрему стекли у складу са ранијим прописима. Синдикати су и раније предочили Министру велики проблем око преузимања, јер су директори сматрали да нису у обавези да преузимају колеге с та-квим образовањем, с обзиром на то да не поседују одговарајућу стручну спрему у складу са одредбом члана 8. сада важећег Закона о основама система образовања и васпитања.

Сви синдикати су се сложили да Национални просветни савет, као и Савет за стручно образовање и образовање одраслих мора да има представника из реда репрезентативних синдиката. Исто тако, усаглашено је и да је потребно брисати члан 35. Нацрта, који се односи на оснивање Агенције за образовање и васпитање.

Одредбу члана 61, који прописује забрану понашања које врећа углед, част или достојанство, потребно је допунити и заједничко сараднику, којим се врећа углед, част или достојанство.

Код састава органа управљања предложено је да четири (4) члана буду из редова запослених, два (2) из редова родитеља и три (3) из редова локалне самоуправе. Такође, дата је и могућност да чланове органа управљања из

реда запослених предложу сви запослени.

За избор директора, регулисаним одредбом члана 75, предложено је да буде допуњен у смислу активније улоге школског одбора. Предложено је и да се директорима ограничи број мандата, као и број мандата за који им мирује радни однос.

Предложено је и да буде прецизирањем члана 79. Нацрта, односно у којим све случајевима директор може да обавља послове наставника, васпитача и стручног сарадника у складу са решењем министра.

Један од предлога је био и бришење одређења члана 85 Нацрта, којом су прописани послови секретара установе, с обзиром на то да су послови секретара установа регулисани Правилником о организацији и систематизацији послова у установи.

Такође, предложено је бришење и чл. 86, односно одредбе о заједничкој стручној служби.

Код одредби којима се регулише одузимање лиценце наставнику, васпитачу и стручном сараднику, предложено је да се у члану 138. Нацрта, у ставу 1, брише тачка 5 - да се лиценца одузима наставнику, васпитачу и стручном сараднику ако одбије вршење стручнопедагошког надзора или спољашњег вредновања рада. М. К.

Ерозија достојанства

У организацији три репрезентативна синдиката просвете: Синдикат образовања Србије, Синдикат радника у просвети Србије, и ГСПСР „Независност“, одржана је трибина „Ерозија достојанства запослених у просвети“.

Тема Трибине била је повећање плате запосленима са трећим и четвртим степеном стручности, корекција коефицијената за све запослене до израде платних разреда, исплата новогодишње награде, као и учешћу синдиката у изради закона и правилника.

На Трибини су донети закључци и одлуке:

- Формирана је Радна група, коју сачињавају председници три репрезентативна синдиката и четири представника запослених са трећим и четвртим степеном стручности у просвети. Они ће тражити хитан пријем код министра просвете, где ће изнети горуће проблем запослених са трећим и четвртим степеном и тражити корекцију коефицијената,

како за трећи и четврти степен коју треба одмах реализовати, тако и за све остале запослене у основним и средњим школама која треба да буде реализована у четвртом кварталу.

- Донета је ОДЛУКА да сви запослени са трећим и четвртим степеном стручности потпишу петицију и уpute је на адресу премијера Владе Републике Србије, Немањина 11 Београд.

- Председници ова три репрезентативна синдиката добили су задатак да закажу хитан састанак са премијером Владе РС и да захтевају корекцију коефицијената у основним, средњим школама и домовима ученика.

- Уколико наведени захтеви не буду испуњени, три репрезентативна синдиката ће у мају организовати протест, штрајк и друге видове синдикалне борбе. В. И.

Одржана конференција за новинаре

Конференција за новинаре, упркос турбулентним збивањима у земљи и свету, привукла је 24. јануара пристојан број извештача. Новинарима су се уочи Трибине обратили председници три репрезентативна синдиката. Шта је тада изречено медији су објавили, а ми преносимо у целини заједничко саопштење.

Саопштење

Запослени у образовању имају најнижу просечну зараду у јавном сектору. Просечна зарада у Републици Србији данас износи око 45.767 динара, док је просек у образовању са повећањем од шест (6) одсто око 42.320 динара, што значи да је за 8,2 одсто мања.

Повећањем цене рада од четири (4) одсто у 2016. и од шест (6) одсто у 2017. години још није постигнут ниво пре смањења зарада од 10 одсто у 2014. години.

Поред тога, повећањем минималне цене рада по сату за 7,4 одсто, односно са 121 динар на 130 динара, дошло је до тога да су запослени у образовању са трећим и четвртим степеном дошли на „минималац“. Систем коефицијената је толико нарушен да је однос најниже и највише зараде у основним и средњим школама сада 1:2.

У 2017. години просечна минимална зарада ће бити 22.543 динара, а плата запослених са четвртим степеном 22.504 динара.

Репрезентативни синдикати у образовању су огорчени оваквим односом и траже одмах повећање коефицијената за трећи и четврти степен за 8,2 одсто, а да се од трећег квартала почне са повећањем свих коефицијената да би се постигло однос највишег и најнижег коефицијента у основном и средњем образовању на 1:3, с обзиром на то да се доношење закона о платним разредима не очекује у скорије време.

Закључком Владе Републике Србије цена рада за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика од плате за децембар 2016. године је 2.610,73, док је за запослене у високом образовању и студентском стандарду 2.488,05. Сматрамо да је недопустиво да се цена рада за запослене у образовном систему разликује и тражимо изједначавање цене рада за запослене у високом образовању и студентском стандарду са ценом рада за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика.

Репрезентативни синдикати од Владе Републике Србије траже да се у складу са посебним колективним уговорима исплате новогодишње награде за све запослене у образовању.

Из медија смо сазнали да је Министарство просвете завршило рад на изменама и допунама Закона о основном систему образовања и васпитања и Закона о високом образовању. Синдикати траже одговор од ресорног министарства зашто нису били укључени у израду предлога ових закона, иако је то министар јавно обећао. Посебно смо изненађени предлогом да се промени састав школских одбора у корист локалне самоуправе.

Репрезентативни синдикати захтевају од Министарства просвете, науке и технолошког развоја да одмах приступи закључењу посебног колективног уговора за запослене у високом образовању који, због опструкције Министарства просвете, већ две године чекају. Такође, тражимо хитно закључивање посебног колективног уговора за запослене у предшколским установама, који је потписан у новембру 2016. године, а потом враћен на дораду.

Извештај о раду РЦ за Поморавски округ

Председништво РЦ за Поморавски округ је на седници, одржаној почетком 2016. године, одредило неколико приоритетних циљева за ту годину. Основни циљ је био омасовљење чланства и приступ нових организација нашем синдикату.

Да би тај циљ било могуће реализовано предузето је више активности, као што су помоћ и подршка основним синдикалним организацијама, јачање организационих капацитета самог РЦ, остваривање новчаних погодности и заштита права наших чланова.

Када је реч о заједничким активностима са основним синдикалним организацијама, треба поменути организацију стручног семинара "Родитељи и ми" у ОШ "Бошко Ђуричић" у Јагодини, који је реализован као пројекат у оквиру сарадње са РЦ Јабланичког округа. Успешно је реализован и једнодневни излет за чланове ПУ "Дечја радост" из Свилајнца. У новембру, у сарадњи са

шведским синдикатом, организован је дводневни семинар у Параћину, на којем су, осим председника основних синдикалних организација из нашег округа, учествовали и гости из предшколских установа, који су заинтересовани за приступање нашем синдикату. Активно учешће у раду семинара имали су и представници РОС. На семинару је, између осталог, закључено да иницијативу за све активности преузму основне организације, а да ће РЦ пружити сваку врсту помоћи и подршке - у организационом и финансијском смислу. Овај Закључак је убрзо и реализован финансијском подршком за организацију новогодишњих прослава у ОШ "13. октобар" у Ђуприји и ПУ "Бамби" у Параћину. Овакав начин сарадње ће бити настављен и у 2017. години.

Организациона структура РЦ ојачана је оснивањем више сектора и секција (Сектор за правну помоћ, Сектор за организационе послове, Секција жена...), усвајањем пра-

вилника, оснивањем одбора и комисија. Тесна сарадња између чланова синдиката допринела је веома успешном завршеним пословима око распоређивања технолошких вишкова, тако да ниједан члан нашег синдиката није остао нераспоређен.

Много је урађено и по питању остваривања новчаних погодности.

Резултат свих ових активности је и успешно остваривање основног циља - омасовљење чланства. Нашем РЦ, а самим тим и нашем синдикату, приступиле су три нове организације: ПУ "Бамби" у Параћину, ОШ "Милан Мијалковић" у Јагодини и Школа за музичке талente у Ђуприји. Укупан број нових чланова је око 150, тако да сада на територији Поморавског округа наш синдикат има више од 1.000 чланова, што је знатно више од свих других синдиката просвете који делују на овом подручју.

МИЛАН ЈОВАНОВИЋ,
председник РЦ

Републички органи

Гочетком сваке нове календарске године у "Синдикалном перу" објављујемо сажет преглед најважнијих активности Републичког одбора, одбора делатности и других органа СОС вођених у протеклој години.

ЈАНУАР

У јануару је формирана нова синдикална организација у ОШ "Лазар Саватић" у Земуну са више од 50 чланова. Због великих притиска бившег и садашњег директора школе запослени су се обратили СОС за помоћ и крајем 2015. године је започела процедура организовања Синдикалне организације и пружена је подршка запосленима. Крајем месеца одржана је прва седница Председништва, на којој је поднета информација о Нацрту закона о систему плате запослених у јавном сектору, извршена припрема за јавну трибину "Актелно стање у образовању", поднет извештај о реализацији избора у СОС и утврђен оквирни план одржавања седница до Скупштине Синдиката образовања Србије. Констатовано је да је највећи број градских и окружних одбора већ одржао изборе и да је пружена логистичка подршка ВССС у Бору у организовању изборног састанка.

ФЕБРУАР

Почетком фебруара одржан је заједнички састанак репрезентативних синдиката, на којем је договорено да 25. фебруара буде одржан штрајк упозорења запослених у основним и средњим школама. Синдикати су тражили повећање коефицијената два пута по четири одсто у току 2016. године (од априлске и октобарске плате) и исплату 5.000 динара награде утврђене споразумом о решавању спорних питања.

Конститутивна седница Одбора делатности ученичког и студенстског стандарда је одржана 19. фебруара у Нишу. На седници је усвојен Пословник о раду, верификовани мандати члановима Одбора, стари председник Одбора је поднео Извештај о раду у претходном мандатном периоду, Данијел Ђорђевић из Студентског центра у Нишу изабран је за новог председника Одбора (по функцији члана РОС и Председништва). За другог члана РОС из овог одбора изабрана је Татјана Миленковић (Дом ученика "Ј. Миловановић" у Београду).

Крајем фебруара, одржана је седница Председништва, на којој је поднета информација о разговорима са тадашњим министром просвете Срђаном Вербићем, припремљена организација штрајка упозорења 25. фебруара, разматран став поводом тумачења члана 60. ПКУ за основне и средње школе и домове ученика од стране Комисије

је и Агенције за мирно решавање спорова, избори у СОС и друго.

МАРТ

У марта је одржано пет састанака. Одржане су две седнице Председништва, 4. и 28. марта, седнице одбора делатности високог образовања и предшколских установа 3. и 18. марта, као Надзорног одбора 24. марта.

Конститутивна седница Одбора делатности високог образовања одржана је у Београду, када је усвојен Пословник о раду, верификовани су мандати члановима Одбора, дотадашњи председник Одбора је поднео Извештај о раду у претходном мандатном периоду, за председника Одбора изабран је др Дејан Мицковић (Машински факултет у Београду), а за чланове РОС из овог одбора изабрани су др Бранко Миљановић (Н. Сад), Роберт Мартон (Суботица), др Александар Живковић (Београд), Олга Станковић (Крагујевац), Слободан Трмчић (Београд) и Горан Самојловски (Београд).

На Конститутивној седници Одбора делатности предшколских установа усвојен је Пословник о раду, верификовани су мандати члановима Одбора, председник Одбора је поднео извештај о раду у претходном мандатном периоду. За председника Одбора изабран је Новак Катић (ПУ "Радосно детинство" у Н. Саду), а за чланове РОС Снежана Јовићић (С. Пазова), Тамара Рајновић (Суботица), Бојана Савић (Лесковац) и Ђурђа Ристић (Врање).

Надзорни одбор је разматрао и усвојио финансијске извештаје за 2015. годину (РО и Фонда солидарности), док је доношење финансијског плана за 2016. годину остало за нови сазив РОС после Скупштине.

На седници Председништва, одржаној 4. марта, поднета је информација са састанка репрезентативних синдиката с премијером и

о Споразуму о решавању колективног радног спора око тумачења одредби ПКУ за основне и средње школе и домове ученика. У вези Споразума Председништво је закључило да се сходно препоруци Агенције за мирно решавање спорова, размотри Предлог споразума и да Председништво донесе одлуку о прихвату документа. На седници Председништва, одржаној 28. марта, усвојен је предлог за чланове РОС из редова активиста за мандатни период 2016. - 2021. година, разматран је и усвојен Предлог финансијског извештаја РОС и Фонда солидарности за 2015. годину, разматран је Предлог поменутог споразума и утврђен план одржавања седница до Скупштине СОС.

АПРИЛ

У априлу је одржана последња седница РОС у старом сазиву, затим конститутивна седница Одобра делатности основних и средњих школа, седница Статутарног одбора, седница Председништва и Скупштина СОС.

На конститутивној седници Одобра делатности основних и средњих школа, одржаној 8. априла у Београду, усвојен је Пословник о раду, верификовани су мандати члановима Одбора, дотадашњи председник Одбора је поднео Извештај о раду у претходном мандатном периоду. За председницу Одбора изабрана је Валентина Илић (Графичка школа у Београду) а за Републички одбор 22 члана.

После седнице овог одбора истог дана је одржана и седница РОС. На седници је поднета информација о разговорима са премијером, изабрани су чланови РОС из реда активиста на основу предлога Председништва у складу са Статутом СОС, разматрану су и усвојени финансијски извештаји РОС и Фонда солидарности за 2015. годину. Обављена је и припрема за Скупштину СОС.

Извештаји о раду СОС у 2016.

Извештаји о раду СОС у 2016.

Седница Председништва одржана је 21. априла у Београду. Утврђен је Предлог радних тела и одбора за Скупштину СОС и предлог измена и допуна Статута Синдиката образовања Србије.

Скупштина СОС одржана је у Београду, у хотелу "Палас", 25. априла 2016. године. Скупштини је, поред чланова из старог и новог сазива РОС, Статутарног и Надзорног одбора, присуствовао велики број гостију из пријатељских синдиката из региона и Европе, као и тадашњи министар просвете Срђан Вербић. Програм се састијао из свечаног и радног дела. У свечаном делу, после интонирања химне и поздравних говора гостију, уручене су захвалнице свим члановима РОС из старог сазива који су завршили мандате, као и председнику СОС који је одлазио у пензију.

У радном делу Скупштина је усвојила Пословник о раду, изабрала радно Председништво и друга радна тела. После верификације мандата члановима новог сазива РОС, те и разматрања и усвајања извештаја о раду у претходном мандату, као и плана и програма за наредни период, Скупштина је изабрала чланове Статутарног и Надзорног одбора, а онда усвојила Измене и допуне Статута.

Кандидациона комисија је утврдила да за избор председника има три кандидата: Раде Ерцег, Александар Ничић и Валентина Илић. Након другог круга гласања Изборна комисија је констатовала да је за председнику СОС изабрана мр Валентина Илић, председница Градског одбора образовања Београда.

Избрани су чланови за Веће СССС, док је избор за место потпредседника остављен за прву наредну седницу Републичког одбора.

МАЈ

Средином маја организовали смо конференцију за новинаре, на којој смо у саопштењу дали слабу оцену министру просвете. У Суботици су 21. маја одржани 11. Спортски сусрети за наше чланове из Суботице, Војводине и Србије уз учешће екипа из Републике Српске и Мађарске. Такође, у мају су одржа-

ни спортски сусрети у Јабланичком и Браничевском округу.

Седница Градског одбора образовања Београда одржана је 17. маја, на којој је за председника изабран колега Зоран Ивковић (Машинска школа Радоје Дакић у Раковици).

Крајем маја четири репрезентативна синдиката у образовању су упутили допис премијеру Вучићу подсећајући га на обећање, дато пред изборе, да ће исплатити помоћ запосленима. Такође, министру просвете је упућен заједнички допис у којем га позивамо да се хитно укључи у решавање проблема запослених са шестим степеном које директори неће да преузму, као и да хитно учини нешто како би била регулисана исплата накнаде за годишњи одмор.

ЈУН

Током јуна одржане су две седнице Надзорног и седнице Статутарног одбора, Председништва и РОС. Седнице Надзорног одбора одржане су 13. и 27. јуна у Београду, када је разматран и припремљен финансијски план за 2016. годину. Састанак Статутарног одбора одржан је 27. јуна ради усвајања Предлога допуне члана 2. Измена и допуна Статута СОС.

Прва седница РОС у новом сазиву одржана је 27. јуна у Београду. На седници су изабрани члано-

ви Председништва РОС. Зорица Китановић је изабрана за потпредседнику СОС, затим је разматран финансијски план за 2016. годину и усвојена Допуна члана 2. Измена и допуна Статута. На крају су изабрани представници СОС у радним групама за праћење распоређивања технолошких вишкова, и донета одлука о Спортским сусретима СОС у Лепенском виру од 15. до 18. септембра 2016. године. Након седнице РОС одржана је и прва седница Председништва.

Током јуна су одржане спортске игре Градског одбора образовања Београда, ове године на теренима Саобраћајно - техничке школе у Земуну. Иако је било кратко време за организацију на играма је учествовало више од 120 такмичара из наших установа у Београду.

Позив за Спортске сусрете у Лепенском виру, са свим неопходним информацијама смо објавили на сајту и проследили чланству кроз лист "Синдикално перо".

ЈУЛ

Почетком јула три репрезентативна синдиката су упутила заједнички допис Министарству просвете са предлозима за измене и допуне правилника о ЦЕНУС.

Средином јула одржана је седница Председништва, на којој је поднета информација са преговора о изменама и допунама Правилника о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног и средњег образовања. Усвојен је Предлог финансијског плана за 2016. годину, разматран је предлог споразума са СССС, као и Одлука Покрајинског одбора СОНК Војводине и организација Спортских сусрета. Синдикат образовања Србије је упутио ресорном министарству списак наших чланова радних група по школским управама, које ће радити на праћењу радног ангажовања запослених у установама образовања и васпитања.

Јул је месец када почиње распуст и годишњи одмори. Активности су се углавном свеле на прикупљање пријава и организацију Спортских сусрета.

Током августа, одржана је заједничка конференција за новинаре репрезентативних синдиката, ванредна и редовна седница Председништва и по дугогодишњој традицији уочи почетка школске године седница РОС.

Ванредна седница Председништва одржана је 26. августа у Београду поводом правилника о критеријумима и стандардима за финансирање установа, као и припреме конференције за новинаре три репрезентативна синдиката у образовању која је била заказана за 29. август.

На конференцији за медије репрезентативни синдикати су заједничким саопштењем најавили штрајк у просвети захтевајући повећање зарада, исплату награде по Споразуму, доношење Закона о платним разредима, наставак рада на доношењу измена и допуна Закона о основама система образовања и васпитања и хитно закључивање посебних колективних уговора за високо образовање и предшколско васпитање и образовање. У фокусу је била исплата накнада за време годишњих одмора за запослене у основним и средњим школама.

На седници Председништва, одржаној 31. августа, на дневном реду је била информација са конференције за новинаре три репрезентативна синдиката, информација са састанка са министром просвете, науке и технолошког развоја (од 30. августа), Правилник о систематизацији радних места у СОС и припрема за седницу РОС.

Седници РОС су присуствовали председник СЦСС Љубисав Орбовић и министар просвете Младен Шарчевић. РОС је разматрао Споразум СОС и СЦСС, усвојио Половник о раду РОС, разматро и усвојио Финансијски план за 2016. годину, разматрао информације са састанка репрезентативних синдиката и министра просвете, затим заједничке активности репрезентативних синдиката просвете, па изабрао четири члана РОС из реда активиста у складу са Изменама и допунама Статута СОС. Утврђен је

семинар за чланове РОС и дискутовано о Спортским сусретима.

СЕПТЕМБАР

Првог дана септембра три репрезентативна синдиката су упутили заједнички допис ресорном министарству, који се односи на примену законских одредби за обрачун зарада за време трајања годишњих одмора запослених у основним и средњим школама и захтажили надокнаду оног што је мање исплаћено.

У Доњем Милановцу су од 15. до 18. септембра одржане Спортске игре СОС. За Игре се пријавило 29 екипа из целе Србије и, што је једнако важно, са свих нивоа. Укупно, око 300 учесника. Било је и нових екипа (ОШ "Петар Враголић" Љубовија и Техничка школа Врање). Најбројније екипе су биле ПМФ из Новог Сада са 40 и РЦ Пожаревац са 23 учесника.

Укупни победник Спортских сусрета била је екипа новосадског ПМФ са 167 бодова. Друго место освојила је екипа РЦ Пожаревац са 104 бода, а треће екипа ГО Суботице са 90 бодова.

Током септембра смо упутили ресорном министарству допис са захтевом за формирање посебне радне подгрупе за праћење технолошких вишкова за Пчињски округ, као и заједнички допис репрезен-

тативних синдиката премијеру и министру просвете о проблемима у тумачењу Стручног упутства за праћење ангажовања запослених у основним и средњим школама.

Крајем септембра присуствовали смо састанку наших одбора у Новом Пазару и посетили неколико школа у том граду.

ОКТОБАР

Почетком октобра одржана је седница Председништва у Београду, на којој је поднет извештај о раду радних група за распоређивање технолошких вишкова и проблемима у раду; извршene су припреме за седницу РОС и семинара на Авали; поднета је информација о извршеној примопредаји дужности председника РОС и информација о европској конференцији синдиката образовања у Београду, од 5. до 8. децембра 2016. године.

Средином октобра смо упутили министру просвете допис у којем смо захтажили наставак преговора о ПКУ за запослене у предшколским установама и посебно указали на проблем са повећањем цене рада запосленима у предшколским установама, које није примењено у свим локалним самоуправама.

У студентском одмаралишту на Авали је 21. и 22. октобар одржан семинар, као и седнице Председништва и РОС. Председништво је радило по дневном реду Републичког одбора. На седници су верификовани мандати новим члановима РОС (четири члана из реда активиста и нови члан из Златиборског округа), за потпредседника РОС изабран је др Дејан Мицковић. Члани РОС су поднели Извештај о раду у подгрупама за праћење радног ангажовања запослених у образовању. Поднета је информација о активностима РОС у протеклом периоду, као и информација великом скупу Европске конференције синдиката образовања у Београду и задацима СОС, а поднет је и извештај са Спортских сусрета. У семинарском делу представљена је организација СОС и Статут, активности на унапређењу унутрашње организације, брошура са тумачењима ПКУ за основне и средње

Извештаји о раду СОС у 2016.

Извештаји о раду СОС у 2016.

школе и домове ученика, рад Комисије за тумачење ПКУ, рад представника СОС у радним подгрупама за технолошке вишкове.

У октобру смо присуствовали седници Окружног одбора Пчињског округа у Врању, где су чланови изнели проблеме који се односе на распоређивање технолошких вишкова. Такође, на позив Покрајинског одбора Косова и Метохије, посетили смо колеге у Грачиници, Сушици и Косовској Митровици.

Крајем месеца, три репрезентативна синдиката су упутили допис премијеру у којем су тражили састанак у вези са Предлогом буџета за 2017. годину. Такође, министру просвете смо упутили допис због проблема у делатности студенстског стандарда.

НОВЕМБАР

И првог дана новембра смо министру просвете упутили допис због бројних проблема у студенстском стандарду и тражили хитан састанак. Средином месеца одржана је седница Председништва, а на дневном реду је било заузимања става о најављеном повећању плаћа са доношењем одговарајуће одлуке, као и план будућих активности. Председништво је донело Одлуку о организовању заједничког штрајка упозорења за 17. новембар. Пре штрајка организована је и заједничка конференција за новинаре три репрезентативна синдиката и свим медијима прослеђено је Саопштење о разлозима за штрајк.

Током новембра одржан је и састанак са помоћником министра за студенстски стандард, на којем је указано на велике проблеме са западама и коефицијентима запослених у овој делатности, као и на непоштовању ПКУ.

Министарки за државу управу и локалну самоуправу Ани Брнабић обратили смо се 17. новембра у вези са повећањем зарада за запослене у предшколским установама, које није примењено у свим градовима и општинама, као и због непоштовања ЗОСОВ.

Седница Одбора делатности предшколских установа одржана је 17. новембра у Београду. На седни-

ци је разматрана информација о ПКУ за предшколце, затим информација са састанка РОС, на којој је био присутан министар Шарчевић, припремљен је допис министру просвете и министарки управе и разматрани проблеми у предшколским установама. Неколико дана пре одржавања седнице потписан је и ПКУ за предшколско васпитање и образовање, па је овај документ био носећа тема састанка. ПКУ је закључен по први пут и обезбедио многа права за запослене која до тада нису имали. Поред тога, ПКУ гарантује минимум права која могу бити и већа кроз колективне уговоре са послодавцем.

Крајем новембра смо од ресорног министарства и помоћнице министра тражили хитан пријем поводом ПКУ за високо образовање у којем смо навели да је ПКУ усаглашен и да је неопходно да што пре буде закључен.

Премијеру смо упутили захтев да се хитно укључи у решавање проблема са повећањем зарада за запослене у предшколским установама, јер по најавама повећање за 2017. годину биће шест одсто, док многе локалне власти нису примениле ни четири одсто повећања за 2016. Затражили смо и да се финансирање ове делатности премести на ниво Републике.

Због кашњења зарада за запослене у студенстском стандарду ур-

гентно смо затражили исплату од ресорног министарства, што је после интервенције и учињено.

ДЕЦЕМБАР

Почетком децембра присуствовали смо проширеној седници Покрајинског одбора СОНК Војводине у Новом Саду. У децембру су одржане седнице Председништва и РОС.

На дневном реду Председништва је заузет став поводом одлука ГО образовања Ниша, активности органа СОС и органа СЦСС на територији, а разматрен је и предлог измене и допуна Пословника о раду РОС. На седници РОС је верификован мандат новом члану из Ниша, донета је Одлука у вези одлука ГО образовања Ниша, усвојене су Измене и допуне Пословника о раду РОС, поднета је информација о активностима РОС у протходном периоду и о одржаној Европској конференцији синдиката образовања у Београду, а обележен је и јубилеј 25 година Синдиката образовања Србије.

Пре седнице РОС одржана је седница Одбора делатности ученичког и студенстског стандарда, на којој је председник Одбора поднео извештај о активностима и у протеклом периоду и изнео план за 2017.

Крајем месеца упућен је заједнички допис СОС и ГСПРС "Независност" ресорном министарству и премијеру са захтевом да се исплати новогодишња награда у складу са ПКУ за студенстски стандард.

У прошлој години, статистички гледано, одржано је укупно 25 седница, Скупштина Синдиката образовања Србије, девет конференција за новинаре, издато 10 саопштења, две брошуре, а одржана су три семинара по пројекту. Одржани су спортски сусрети на локалном нивоу у Суботици, Београду, Пожаревцу и Лесковцу, као и Спортске игре СОС. Исплаћено је 42 помоћи и 11 позајмица из Фонда солидарности. Поднето је 78 захтева у вези са регистрацијом синдикалних организација, ажуриран сајт са најновијим битним информацијама и вођене друге активности.

МИОДРАГ КАМПЕРЕЛИЋ

Градски одбор Синдиката образовања Београда

За разлику од 2015. године, која је била више него бурна, прошла је била у синдикалном смислу нешто мирнија, иако је била изборна. Изабрано је ново синдикално руководство са Валентином Илић на челу.

И у Градском одбору Београда је средином маја изабрано ново руководство, а како су већ за јун били заказани Спортски сусрети, није било много времена за анализу резултата.

Пети Спортски сусрети Синдиката образовања Београда одржани су средином јуна на спортским теренима Саобраћајно - техничке школе у Земуну. Окупило се више од 120 такмичара са гостима. У повољним временским условима и другарској атмосфери колегинице и колеге су се такмичили по дисциплинама, а све је протекло у фер и спорском надметању. Кристални пехар за освојено прво место, у генералном пласману, освојила је екипа земунске Саобраћајно - техничке школе.

Учествовали смо у септембру и на Спортским сусретима СОС у Доњем Милановцу. Скупљали смо енергију за даље "синдикалне борбе" у спорском духу и лепом дружењу.

Почетком септембра, активност смо усмерили на исплату током лета закинутих зарада просветним радницима. То је успешно реализовано.

Свакако, једна од најважнијих активности Синдиката, од септембра прошле године до данас, била је забрињавање технолошких вишкова и запослених са непуним радним временом.

Што се тиче Школске управе Београд 31. августа, од укупно 19.924 запослених, на одређено време је било 3.241 и на неодређено време 16.683 од којих 736 су технолошки вишак (без иједног часа) и 1.288 запослених са непуном нормом. Већина запослених који су били технолошки вишак или нису имали пуну норму решили су тај проблем.

Како је рекао министар просвете Младен Шарчевић, ако просвета буде успешна у рационализацији, онда има право и да тражи повећање зарада. То је на ма, који се налазимо у радним подгрупама, као и представницима синдиката у Централној радној групи, био мотив више да се максимално ангажујемо на овом послу. Ми смо свој посао до сада поштено одрадили, а уштеде које смо направили у буџету решава-

вањем технолошких вишкова су веће од три милијарде динара. Али, од значајнијег повећања зарада нема ништа. Још једном смо преварени.

Радне подгрупе и Централна радна група формиране су како би олакшале примену посебног колективног уговора и помогле запосленима у остваривању њихових законских права, што је услов за повећање квалитета рада и посвећености послу после решења приватног проблема. Ове групе су ту да помогну у рационализацији просвете укрупњивањем норми, смањењем путних трошкова и смањењем броја технолошких вишкова.

И поред великих напора које улажу представници синдиката, као и представници школских управа, још се сучавамо са тим да поједини директори недоследно примењују стручно упутство за праћење ангажовања запослених.

У новембру 2016. се навршило две године како су репрезентативни синдикати образовања ступили у штрајк тражећи да се запослени у образовању изузму од смањења зарада, доношење закона о платним разредима и закључивање ПКУ за запослене у основним и средњим школама. Штрајк је трајао неколико месеци до потписивања ПКУ и Споразума о решавању спорних питања, фебруара 2015. године.

Из тог разлога је 17. новембра одржан штрајк упозорења у основним и средњим школама неодржавањем првог часа у обе смене.

Усвајањем буџета, којим се предвиђа повећање зарада запосленима у просвети за шест одсто, добили смо највеће повећање, али и даље су зараде запослених у образовању испод репу-

бличког просека. Због овакве ситуације чека нас велика синдикална борба у наредном периоду у циљу побољшања материјалног положаја запослених.

Средином децембра били смо сведоци урушавања наше професије. Најштије смо осудили оно што се дододило у Техничкој школи у Младеновцу, када је ученик на часу, ничим изазван, ошамарио професорку. Овако нешто више никада не би смело да се понови. Морамо сви заједно да се боримо против насиља у школама на све могуће начине. Морамо да повратимо достојанство просветном позиву. Морамо да истрајемо у предлогу да наставник добије статус службеног лица.

Колико смо драгорадирани, показао је и случај наставника Владимира Милојевића, који је остао без посла само зато што је књигом лупио по клупи у жељи да пробуди ученика који је спавао на часу. Синдикална борба чека нас и на овом пољу.

Уз присуство свих чланова, крајем године одржана је седница Градског одбора синдиката Београда, на којој су анализиране активности Синдиката између две седнице.

Једна од активности Синдиката била је усмерена и ка сталној комуникацији са представницима синдиката, нарочито у школама у којима су се појављивали одређени проблеми.

У наредном периоду Синдикат очекује појачан ангажман на промени прописа у области образовања, учешће у увођењу дуалног образовања, затим учешће око умрежавања школа, учешће у борби за боље услове рада и подизање животног стандарда и, наравно, непрекидна борба за увећање чланства.

ЗОРАН ИВКОВИЋ

Извештаји о раду СОС у 2016.

Покрајински одбор СОНК Војводине

Рад Покрајинског одбора СОНК Војводине за 2016. годину одвијао се у складу са Статутом Синдиката запослених у образовању, науци и култури Војводине, а на основу Програмских задатака и Финансијског плана Синдиката.

У извештајном периоду одржане су: Седма изборна Скупштина - 31. марта 2016. године, четири (4) седнице Покрајинског одбора Синдиката (ПОС), шест (6) седница Председништва ПОС, две (2) седнице Надзорног одбора и три (3) седнице Статутарног одбора СОНК Војводине.

Активности СОНК Војводине реализацију се радом на терену у сарадњи са изабраним представницима у градским, општинским одборима, одборима за више општина и поверилиштвима за запослене у образовању, науци, култури и физичкој култури.

Од јануара до марта 2016. године, за мандатни период 2016 - 2021. година конституисани су сви одбори делатности, изabrани су председници одбора делатности Војводине, представници за одборе делатности Србије, чланови за Покрајински одбор и чланови за Републички одбор СОС.

На Седмој изборној Скупштини, одржаној 31. марта, Ђурђица Црвенко је изабрана за председника Синдиката запослених у образовању, науци и култури Војводине за мандатни период 2016. - 2021. година.

Током 2016. године одржане су четири седнице Покрајинског одбора СОНК Војводине.

У овом извештајном периоду, активности СОНК одвијале су се у изузетно сложеним друштвено-економским условима, што се неминовно одражавало и на материјално - социјални положај запослених у установама: образовања, науке, културе и физичке културе.

У наставку Извештаја о раду приказана је активност чланова ПОС по одборима делатности.

ОДБОР ДЕЛАТНОСТИ ПУ ВОЈВОДИНЕ

Конститутивна седница Одбора делатности предшколских установа Војводине одржана је 19. фебруара 2016. и на њој је Новак Катић изабран за председника Одбора за мандатни период 2016. - 2021.

Током 2016. године одржане су две седнице Одбора са тематским садржајима у вези радно-правног, материјално-социјалног и економског положаја чланова синдиката.

Теме о којима се расправљало су: допуна предлога Уредбе за

васпитаче у предшколским установама, примедбе на Закон о основама система образовања и васпитања и примедбе на радно време у припремном програму у предшколским установама и основним школама.

Ставови, захтеви и иницијативе Одбора делатности благовремено су упућивани надлежним органима, захтевајући да сваки од њих у оквиру својих надлежности дају допринос у решавању захтева радника и организација синдиката на побољшању њиховог материјално-социјалног положаја.

У посматраном периоду забележено је учешће на традиционалним спортским сусретима у организацији ГО СОНК Суботица и Савеза самосталних синдиката Суботице, као и одржаним спортским играма СОС у Горњем Милановцу.

Нова сазнања о значају раног развоја и квалитетног предшколског васпитања и образовања, као и у схваташњу да је добро предшколско васпитање и образовање оно које се стално развија, мења, унапређује... представљена су члановима Одбора кроз достављен Водич за самовредновање у предшколским установама.

ОДБОР ДЕЛАТНОСТИ ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА ВОЈВОДИНЕ

Одбор делатности основних и средњих школа Војводине одржao је 5. фебруара 2016. конститутивну седницу, на којој је Раде Ерцег изабран за председника за мандатни период 2016. - 2021.

Током 2016. године одржане су две седнице Одбора и једна седница у проширеном саставу са члановима ПОС са тематским садржајима у вези радно-правног, материјално-социјалног и економског положаја чланова синдиката.

У раду Савета за стручно образовање и образовање одраслих и Одбора делатности основних и средњих школа учествовао је Раде Ерцег, члан групе за средње-стручно образовање.

Током године Одбор је кроз дискусије разматрао и предлагао

решавање проблема насталих око минималне цене рада, која је пореметила однос зарада између различитих степена образовања. То се првенствено десило изједначавањем зарада запослених са најнижим степеном образовања и оних са IV степеном, као и генералним поремећајем односа најниже и највише зараде, односно I и VII степена, која је са 1:3 пала на 1:2,06. Закључак по овој теми био је да се у преговоре иде са генералним ставом и захтевом усклађивања коефицијентата ради довођења у првобитни ниво односа зарада, поштујући минималну цену рада.

Нова знања и искуства, чланови Одбора су стицали и кроз реализацију сарадње у области Еурорегије синдиката Дунав - Криш - Мориш - Тиса.

Један од значајнијих сегмената била је актуелна ситуација у образовању, измене и допуне Закона о основама система и других закона из образовања, Правилника о стручном усавршавању, непоштовању потписаног Споразума и Посебног колективног уговора.

Значајан део активности био је посвећен непосредном пружању помоћи чланству, информисању, активном учешћу у активностима СОНК Војводине.

Одбор се бавио и новим Правилником о цени услуга у основним и средњим школама (тзв. ЦЕНУС), и с тим у вези, проблемима са којима се сусрећу запослени у малој средини, остајући без дела норме, па чак и без посла. Одбор је преко својих чланова у радним подгрупама при школским управама на територији Војводине решавао настале проблеме са одређене територије.

У посматраном периоду забележено је учешће на традиционалним спортским сусретима у организацији ГО СОНК Суботица и ССС Суботица и одржаним спортским играма СОС у Горњем Милановцу.

ОДБОР ДЕЛАТНОСТИ УЧЕНИЧКОГ И СТУДЕНТСКОГ СТАНДАРДА ВОЈВОДИНЕ

Мијодраг Тошић је на конститутивној седници Одбора делатности ученичког и студентског стандарда Војводине, одржаној 12. фебруара 2016. године, изабран за председника Одбора за мандатни период 2016. - 2021.

Током протекле године одржана је једна седница Одбора са тематским садржајима у вези радно-правног, материјално-социјалног и економског положаја чланова синдиката.

Радно правна заштита

Одбор делатности је активности остваривао и у сарадњи са Републичким одбором делатности, а чланство је информисано да евентуална питања и недоумице улете Одбору делатности ученичког и студентског стандарда Србије.

Ставови, захтеви и иницијативе Одбора делатности благовремено су упућивани надлежним органима, захтевајући да сваки од њих у оквиру својих надлежности дају допринос у решавању захтева радника и организација синдиката на побољшању њиховог материјално-социјалног положаја.

Значајан део активности био је посвећен непосредном пружању помоћи чланству, информисању, активном учешћу у активностима СОНК Војводине.

ОДБОР ДЕЛАТНОСТИ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА ВОЈВОДИНЕ

У Новом Саду је 26. фебруара одржана Изборна седница Одбора делатности високог образовања Војводине, а за председника Одбора изабран је проф. др Бранко Миљановић са Природно-математичког факултета.

Током 2016. одржана је једна седница Одбора са тематским садржајима у вези радно-правног, материјално-социјалног и економског положаја чланова синдиката.

Одбор делатности је своје активности остваривао у сарадњи са РО делатности високог образовања, а чланство је информисано да евентуална питања и недоумице везане за ПКУ за високо образовање улете СОС и Министарству просвете.

Одбор делатности, који је организован и делује у оквиру СОНК Војводине и његовог ПОС, ангажовао се на уређивању системских питања која се односе на економски и социјални положај запослених.

У посматраном периоду, поред традиционалних спортских сусрета у организацији ГО СОНК Суботице и ССС Суботице, забележено је и учешће на одржаним спортским играма СОС у Горњем Милановцу.

* * *

Извештај је делимичан приказ најзначајнијих активности током протекле године и исти не обухвата рад Одбора делатности науке Војводине и Одбора делатности културе Војводине, који делују у оквиру Синдиката запослених у образовању, науци и култури Војводине.

ЂУРЂИЦА ЦРВЕНКО,
председница ПОС

У протеклих годину дана, СОС је посебну пажњу посвећио правној сигурности чланова. Улога правне заштите добија свој прави смисао у помоћи и решавању појединачних случајева.

Најчешће се ови случајеви јављају у односима између запослених и директора установе у остваривању права запослених, утврђених позитивним прописима или у примени посебних колективних уговора. Посебна заштита се односила на одбране запослених у дисциплинским поступцима, састављање поднесака, као и заступање у тужбама у радним споровима и поступцима извршења.

Међу најважнијим улогама правне заштите у протеклом периоду било је и едукање чланова синдиката о правима и начину да та права остваре. Најбитније је да чланови имају могућност да се обрате правном саветнику, путем e-mailа и телефона како би били информисани о правима, као и да та информација буде благовремена да би у одговарајућим поступцима и роковима њихово право могло да се оствари.

Најчешћа питања чланова односила су се на њихово право на преузимање и допуну норме у складу са одредбама чл. 5. и 6. као и недоумице око тумачења одредби ПКУ за основне и средње школе и домовима ученика.

У протеклој години су и у „Синдикалном перу“ обрађене многе теме из правне области, које су отклониле многе недоумице и помогле у решавању актуелних питања. Навешћемо само неке од њих: коментари нових прописа из области образовања, најважније одлуке Комисије за тумачење ПКУ за запослене у основним, средњим школама и домовима ученика, спречавање синдикалног удруживања, најчешћи проблеми правне природе и решења у пракси...

Такође, систематизоване су и све досадашње донете одлуке

Комисије за тумачење ПКУ за запослене у основним, средњим школама и домовима ученика у штампаној брошури за чланове СОС, која је значајно допринела да чланство буде упознато са свим досадашњим одлукама Комисије на једном mestу.

Кроз рад Комисије СОС је до-принео квалитетним одговорима на животне ситуације запослених, а заједнички рад Синдиката са представницима послодавца и остваривању основне улоге синдиката у друштву. Усвојене одлуке ће бити основ и за предлоге нових одредби које је потребно уградити у нове колективне уговоре, како би се решиле досадашње недоумице и проблеми код примene ПКУ.

Значајна едукација чланства реализована је и на семинарима, који су у октобру и новембру 2016. одржани у Београду, Сокобањи, Параћину и Пожаревцу, на којима су учесницима представљене одредбе Статута СОС, као и систематизоване одлуке Комисије за тумачење ПКУ за запослене у основним, средњим школама и домовима ученика. Такође, представници Синдиката су у име своје установе могли да постављају разноразна питања правне природе, као и да разменеју искуства са другим учесницима семинара.

Овим извештајем је дат само кратак резиме послова из области радно-правне заштите у протеклом периоду, а СОС ће се и у наредном периоду трудити да члановима пружа благовремену и квалитетну правну заштиту, а такође ће се и активно укључити у све поступке доношења важних актуелних прописа из области образовања, како би предухитрили и спречили усвајање неповољних законских решења за све запослене у образовању.

НИКОЛИНА МАЉКОВИЋ

Извештаји о раду СОС у 2016.

Градски одбор ССО Ниша

Градски одбор Самосталног синдиката образовања града

Ниша окупља 30 синдикалних организација (основног и средњег образовања, домова ученика, народног универзитета и студенстког центра) и 32 члана, од којих већина редовно присуствује седницама Одбора.

Седнице Градског одбора су увек добро припремљене и на њима се разматрају актуелна питања, попут промена законских регулатива, колективног преговарања, организовања штрајкова, јубиларних награда .... Седнице се закazuју на основу сагледавања стања у образовном систему, а припреми се приступа одговорно, при чему је одабир тема од интереса за запослене у образовању. Чланови Градског одбора правовремено су информисани о свим активностима Синдиката образовања Србије и Савеза самосталних синдиката Србије, као и града Ниша.

Одбор је у протеклом периоду остварио низ активности. Едуковано је чланство организацијом семинара, успостављена је сарадња са синдикатом запослених у образовању и науци Санкт Петербурга и Лењинградске области, омогућено је остваривање многих права запослених, унапређена је заштита положаја запослених у образовању.

Почетком 2016. у Врњачкој Бањи одржан је семинар за чланове Самосталног синдиката запослених у образовању у организацији ССС Ниша и Градског одбора, а теме су биле врло актуелне: Накнада закона о систему плате запослених у јавном сектору; Реформа пензионог система са освртом на последње измене и допуне Закона о ПИО; Захтев ССС за измену Закона о ПИО; Радно правни статус запослених у образовању – права и обавезе. Одзив је био изузетан.

Уз похвале за организацију, општа констатација учесника семинара била је да је едукација чланства неопходна и да с њом треба наставити и у даљем периоду.

Члановима Самосталног синдиката увек су отворена врата стручне службе Савеза самосталних синдиката града Ниша (првенствено правне службе којој се највише и обраћају) и која је у протеклом периоду омогућавала запосленима у образовању да остваре права у вези исплате јубиларних награда и накнада за превоз, као и решавање других питања из радног односа.

Једна од изражених активности Одбора била је остваривање права на јубиларне награде запослених, јер је Ниш један од ретких

градова у Србији који није имао разумевања и није исплаћивао јубиларне награде, па су сви запослени са стеченим правом морали да се обрате суду. Правна служба ССС се активно укључила и свима, који су остварили право на јубиларну награду, саставила тужбе (више од 150) које су у даљем поступку реализоване.

Представници нашег синдиката дали су значајан допринос раду Радне подгрупе за праћење антажовања запослених при Школској управи Ниш, која је јавно похваљена као најбоља у Србији. Они су у сталном контакту са члановима Градског одбора и чланством, како би се правовремено реаговало и хитно решавали проблеми у вези технолошких вишкова.

Савез самосталних синдиката града Ниша и Градски одбор Самосталног синдиката образовања града Ниша су крајем новембра 2016. угостили делегацију из Русије, тачније делегацију Синдиката запослених у образовању и науци Санкт Петербурга и Лењинградске области.

Програмом боравка делегације било је предвиђено да се гости упознају са радом Савеза самосталних синдиката града Ниша и Градског одбора Самосталног синдиката образовања града Ниша као и са знаменитостима Србије и нашег града.

Посетили су Архитектонски факултет у Нишу, Предшколску установу ПУ "Пчелица" и ОШ "Стефан Немања", где су у конструктивном и пријатељском разговору упознати са системом образовања у Србији.

Гости из Русије састали су се са представницима Градског одбора Самосталног синдиката образовања града Ниша, где су у пријатној атмосфери, размењена искуства и размотрена питања из области науке, образовања и

аспекти на свим нивоима, као и положај и статус запослених у установама које се баве овом делатношћу у Санкт Петербургу и Нишу, а након разговора потписан је и Протокол о сарадњи.

Једно од основних питања, које се поставља пред синдикат, па и Градски одбор, јесте како придобити запослене да постану чланови синдикалних организација. Опште је познато да је наше друштво у процесу транзиције захватила апатија и незаинтересованост, па се тако изгубила и солидарност као основни принцип синдикализма. Због свега наведеног, Градски одбор настоји да кроз акције популатише синдикат и омасови чланство, сагледавајући при том позитивна искуства других.

О активностима Градског одбора говоре и признања – синдикални активисти нашег Одбора добитници су првомајског признања Савеза самосталних синдиката града Ниша - Повеље са златном плаштетом за конструктиван и принципијелан синдикални рад.

Све активности Градског одбора изузетно су медијски пропраћене, било гостовањем представника Градског одбора у ТВ емисијама или организовањем конференција за новинаре и седница које се одржавају у просторијама Савеза самосталних синдиката града Ниша, на којима су незаобилазне теме материјално-социјални положај запослених у образовању, континуиране промене законске регулативе, као и активности у вези организовања штрајка. У овим активностима Градски одбор на основу обавештења која стиже из централе гране, следи препоруке Синдиката образовања Србије, чији је саставни део.

Градски одбор Самосталног синдиката образовања града Ниша
ЈОВИЦА МАНОЈЛОВИЋ,
председник

Још једна година са свим својим „годишњим добима“ која носе све са собом је прошла. Сумирање рада Градског одбора у Суботици је завршено и може се рећи да је још једна успешна година иза нас.

Ни, сад већ прошле године као и свих претходних, успешан и добар рад није био могућ без неограничене, безрезервне и константне подршке и помоћи тима ССС града Суботице са преседником Миланом Поповићем на челу. Посебну помоћ и подршку дала је и специјална саветница ГО Зорица Карановић.

Година иза нас што се тиче синдикалног деловања је била веома радна, можемо рећи и то са правом да смо радили 24 сата сваког дана током целе године. Није било тренутка да ово време није било покривено са неким будним чланом ГО и градског Већа којем се чланство могло обратити по било ком основу.

Чланови ГО Суботица су активно учествовали у раду градског Већа ССС Града Суботице, виших организација Синдиката на нивоу Покрајине и Републике и оправдавали епитет најбољих синдикалата и бораца као што су били у претходним годинама. Активна улога у саставу преговарачког тима СОС и активна комуникација са градским, покрајинским и републичким органима. Присутност у медијима је била како у штампаним тако и електронским, и то на свим нивоима. Учествовало се у штрајковима упозорења у организацији СОС. Представници ГО активно су узимали учешћа на семинарима и конференцијама.

У синдикалним активностима, што се тиче заштите и помоћи чланству у кратким назнакама, може се рећи да је било много ангажовања, рада и труда који је резултирала успехом. Више од десетак спорова по питању дисци-

плинске одговорност наших чланова и назнака престанка и отказа уговора о раду успешно је окончано. У овим процесима активно су учествовали и преседници ООС, ГО, ГВ ССС према директорима установа - покретачима дисциплинских поступака. Неки од ових „сукоба“ достигли су велику пажњу јавности путем дневних новина и електронских медија, те су имали своју тежину. У свим случајевима је чланство успешно заштићено, нико није остао без посла, а у случајевима где је морало доћи до неке санкције, она је била симболична.

У више наврата, што се тиче материјалне помоћи, изашло се чланству у сусрет. Један случај, који је мало тежи и ради се о стамбеном збрињавању, још је актуелан и процес траје.

Што је тиче локалног деловања, а који је највећи и најважнији у раду ГО, било је много послана и то веома успешног. Редовна комуникација са Градском управом, размена информација и слично, доприносило је да је Град Суботица испоштовао све обавезе према установама образовања, а у преговорима и договорима је закључено да се настави са досадашњом парком у времену које долази.

Активним учешћем у раду при Школској управи Сомбор, представници ГО су били на висини задатка и својим активним деловањем допринели да рад у Подгрупи за праћење ангажовања запослених сви случајеви буду решени на добробит запослених. Уједно се водило и рачуна о члановима Синдиката образовања Србије који су били предмет рада. Са пуним задовољством може се рећи да нико од наших чланова није остао без радног ангажовања. Уједно се учествовало у раду при Активу директора основних и средњих школа. Посебну захвалност се изражава према начелнику Школске управе Сомбор Бориславу Станичкову.

У активностима, за које неки сматрају да нису синдикални рад - што није тачно, ГО Суботица је са својим многобројним чланством учествовао у више спортских, културних и забавних манифестија током године. Са свих догађаја враћало се са добрым резултатима, похвалама, новим пријатељствима, великим задовољством и надом да ће се у неким следећим сусретима и манифестијама поновити исти или бољи резултати.

ГО Суботица је организовао и 11. Спортске сусрете на Палићу, и то веома успешно, на задовољство многобројних учесника из Србије, Републике Српске и Мађарске. Ови сусрети су постали традиционални и међународног ранга, те са великим надом у још веће и бројније наредне сусрете кренули смо у припреме већ самим чином затварања овогодишњих. Припреме за све предстојеће манифестије су скоро свакодневне и са великим нестрпљењем се очекују да би опет показали ко је најбољи.

Нешто на шта је Градски одбор Суботице најпоноснији је потписивање ПОВЕЉЕ о пријатељству и сарадњи између Синдиката образовања, науке и културе Републике Српске - Бања Лука, Покрајинског одбора Синдиката образовања АП Косова и Метохије - Косовска Митровица и ГО Суботица. Повељу су потписали Драган Гњатић, Предраг Јашовић и Чедомир Барош. Потписивање Протокола су увеличали председница Савеза Синдиката Републике Српске Ранка Мишић, председник ССС КИМ Зоран Јевтић и председник ССС Града Суботице Милан Поповић. Такође, потписивању су присуствовали и представници СОС. Потписивањем овог протокола три синдиката су у сталном контакту, размењују искуства, информације, помажу се међусобно и кад год се укаже прилика организују састанке.

Градски одбор образовања, науке и културе Суботица и у временима која долазе оправдаће титулу најбољег и највећег одбора у Србији.

Ч. Б.

Извештаји о раду СОС у 2016.

Међународна сарадња

Протекла година била је изборна, не само у нашој држави, већ и за Синдикат образовања Србије, као и за Европски комитет синдиката образовања.

Изборна скупштина СОС одржана крајем априла у Београду, била је прилика и да угостимо бројне гости из иностранства, представнике синдиката образовања са којима имамо развијену дугогодишњу међународну сарадњу, као и представнике Европског комитета синдиката образовања. У раду Скупштине је учествовало двадесет гостију из земаља бивше Југославије - Словеније, Републике Српске, Федерације БиХ, Црне Горе и Македоније, као и других земаља: Бугарске, Шпаније и Холандије. У раду Скупштине је као гост учествовао и Мартин Ремер, Европски директор ETUCE.

Дан уочи Скупштине је са међународним гостима одржан скуп посвећен заједничком учешћу у пројекту о родној равноправности у синдикатима образовања, на којем су сви учесници изнели стање родне равноправности у својим земљама и досадашње активности у овој области, те и потписали писмо посвећености за учешће у пројекту.

Сви гости из иностранства су се обратили Скупштини, а Мартин Ремер је посебно истакао активности нашег синдиката у борби за унапређење положаја запослених у образовању и родној равноправности, као и заједничке акције и подршке које смо за њих добијали од европских организација.

Једно од признања које је наш синдикат добио је и организовање Европске конференције синдиката образовања почетком децембра у Београду. Више од 350 делегата из свих европских земаља и бројни гости из Интернационале образовања, који су током четири дана расправљали о најважнијим питањима досадашњег рада и будућих активности, одали су признање учешћу СОС у организовању овог, за европске синдикате образовања најважнијег догађаја. Тема Конференције била је: „Јачање синдиката образовања - кључ за промоцију квалитетног образовања“, а пре саме Конференције организован је већи број округлих столова: о високом образовању, социјалном дијалогу, родној равноправности, стручном образовању и специфичним питањима синдиката обра-

зовања из источне европских земаља.

За нову председницу Европског синдиката изабрана је досадашња председница Кристин Блауер, а за новог Европског директора Сузан Флокен. За представника Србије у Европском комитету синдиката образовања ETUCE изабрана је тајним гласањем председница СОС мр Валентина Илић.

Почетком јуна је у Београду одржан семинар за учеснике пројекта о родној равноправности у синдикатима образовања балканских земаља. Учесници семинара били су представници свих синдиката образовања који су изразили спремност за учешће у раду пројекта - Словеније, Хрватске, Републике Српске, Федерације Босне и Херцеговине, Црне Горе, Македоније, Косова и Бугарске, док представница Албаније није била у могућности да учествује у раду семинара, али је изражена заинтересованост за рад на пројекту. Семинар је водила Труди Керперин, међународни секретар холандског синдиката АОб, који је и финансирао организовање семинара.

На завршној конференцији пројекта о социјалном дијалогу, који је финансирала ЕУ а реализовао ETUCE, по позиву је СОС, као једини представник организација ван ЕУ, припремио презентацију о стању и потребама социјалног дијалога у нашој земљи. Дводневна конференција је била прилика да се анализирају сличности и разлике у социјалном дијалогу европских земаља и дефинишу могућности за његово поновно успостављање на одговарајућем нивоу, као и његов допринос изласку из економске кризе, која се углавном користи као оправдање за

изостајање одговарајућег социјалног дијалога и квалитетне сарадње међу социјалним партнерима.

У оквиру Европског пројекта о јачању социјалног дијалога у образовању, у Београду је у септембру 2016. одржан Округли сто о социјалном дијалогу, уз учешће најодговорнијих представника СОС и других репрезентативних синдиката, као и представника Министарства просвете. У име европских синдиката и Европске организације послодавца у образовању учествовали су генерални секретар EFEE и експерти за социјални дијалог из ЕУ, као и Словеније као чланице ЕУ. По оценама свих учесника, веома квалитетан и успешан Округли сто, са корисним информацијама о очекивањима на европском нивоу и посебно информацијама о ситуацији у Словенији.

Избегличка криза и њене последице снажно су обележили и деловање Интернационале образовања, која је, уз учешће бројних организација цивилног сектора, у Стокхлму организовала Светску конференцију о избеглицама, са акцентом на улогу синдиката образовања у образовању избеглица. У веома садржајним радионицама анализирали су се сви аспекти утицаја избеглиштва - и на децу мигранте и наставнике, као и могућности да се допринесе остваривању основног права сваког детета - права на квалитетно образовање и ангажовање квалификованих наставника миграната у новим срединама. Као посебан проблем истакнут је положај транзитних земаља и њихова улога у подршци мигрантима. Земље које су транзитне за избеглице препознale су заједнички проблем и договориле скуп

Светска конференција Интернационале образовања о избеглицама

У Стокхолму је крајем прошле године у организацији Интернационале образовања и бројних организација цивилног сектора одржана велика Светска конференција о избеглицама. Фокус је био на остваривању права деце избеглица на квалитетно образовање и улози синдиката образовања.

Шведска, земља домаћин скупа, се са проблемом избеглица суочава на хуман начин, уз обезбеђивање основних услова за живот, а потом и процес интеграције у шведско друштво. Син-

Обезбеђивање образовања деци избеглицама са конфликтних подручја Близког истока - брзи пут ка једнаким могућностима и интеграцији

дикат образовања „Lärafförbundet“ је активно укључен у процес интеграције кроз образовни систем, пружајући образовање на матерњем језику, као и све услове за образовање деце миграната и њихово прихватање вредности новог друштва.

Поред проблема укључивања деце миграната у образовни систем, посебно је истакнута потреба укључивања наставника миграната у образовање, користећи њихове одговарајуће квалификације за рад у школи и стварање услова за њихово запошљавање. Учење језика је начин да се преоди пре препреке у том процесу.

Поред анализа последица мигрантске кризе, са којом се европске земље мање или више успешно суочавају у последње време, учесници су били у прилици да се упознају и са избегличким ситуацијама у многим деловима света, као и охрабрујућим примерима људског ангажовања наставника у веома тешким условима боравака избеглица. Дирљиви примери тешких ситуација ганули су преко 200 учесника конференције, али је порука наде иза њих – не треба се предати и мора се учинити макар мало, јер ће њима значити много.

Бројне радионице пружиле су могућност да се дође до разноврсних решења, а заједничко свима је: и то је простор за неопходну укљученост синдиката образовања. Избеглички кампови у којима дуже бораве деца миграната у Србији препознати су као простор за реализацију облика образовања примереног условима у којима та деца бораве.

Као заједнички проблем у расправи наглашен је проблем миграната у транзитним земљама, међу којима је и Србија („грчки парадокс“ је прерастао у „балкански парадокс“, по којем земље које нису никако допринеле избегличкој кризи највише треба да се суочавају са њеним последицама). То је био разлог да буде предложена конференција синдиката образовања транзитних земаља, како би се у размени искуства јединствено суочили са овим тешким питањима и укључили се у пружање одговарајућих образовних облика деци и одраслима, али и са друштвеним ставовима о избеглицама, као и укупном понашању друштва према њима. Образовање и синдикати образовања свакако у томе треба да имају значајну улогу.

Б. В.

Међународна сарадња

БОРКА ВИШНИЋ

на којем ће се тражити заједнички одговор, као и допринос синдиката ублажавању постојећих проблема.

Представници нашег синдиката у Сталном комитету за високо образовање (проф. др Дејан Мицковић) и Сталном комитету за једнакост (проф. др Марина Миленковић) учествовали су у раду ова два стална тела ETUCE, а о активностима смо редовно извештавали на страницама „Синдикалног пера“.

БИЛАТЕРАЛНА САРАДЊА

У оквиру билатералних односа, настављена је сарадња са Синдикатом просвјете Црне Горе и председница и потпредседник СОС били су гости на Конгресу СПЦГ крајем октобра 2016.

ПРОЈЕКТНА АКТИВНОСТ

У оквиру реализације пројекта „Јачање капацитета СОС кроз формирање регионалних центара“ у посети је био међународни секретар шведског синдиката Роберт Густафсон. Током радног састанка дефинисан је акциони план уз учешће представника регионалних центара. Закључено је да се подржи рад постојећих регионалних центара кроз семинаре за оспособљавање новоизабраних председника синдикалних организација, а о будућим активностима на организовању нових регионалних центара, одлуку ће донети новоизабрано руководство Синдиката образовања Србије, на основу исказаних потреба и интереса чланова синдиката.

У реализацији акционог плана одштампане су предвиђене брошуре и материјали, а одржана су три од четири предвиђена семинара (у Сокобањи, Параћину и Пожаревцу). На семинарима су учествовали председници или представници готово свих синдикалних организација. Неке теме су биле посвећене заједничким актуелним питањима, док је сваки регион имао и своје специфичне теме за које су били заинтересовани.

БОРКА ВИШНИЋ

Издавач: СИНДИКАТ ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ, Дечанска 14, 11000 Београд • Главни уредник: ВАЛЕНТИНА ИЛИЋ • Уредник: САША ЛУКОВИЋ • Редакционски колегијум: БОРКА ВИШНИЋ и МИОДРАГ КАМПЕРЕЛИЋ • Телефон: (011)32-33-229 • Тираж: 4000 • www.sind-obr.org.rs • Е-mail: образованje@sindikat.rs • Графичка припрема: ДИМИТРИЈЕ ПАВЛОВИЋ • Штампа: СИГНЕТА - Београд

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
331.105.44(497.11)

СИНДИКАЛНО перо : лист Синдиката образовања Србије /
главни уредник Валентина Илић - Год. 1, бр. 1 (2001) -- Београд :
Синдикат образовања Србије, 2001- (Београд : Сигнета). - 30 цм
Месечно.
ISSN 1451-7574 = Синдикално перо
COBISS.SR-ID 120073740

ОШ "Сечењи Иштван"- Суботица

На северу Бачке, у Суботици, налази се ОШ „Сечењи Иштван“. То је највећа основна школа у Севернобачком округу.

У новембру прошле године, свечаном академијом у Великој већници Градске куће обележено је 160 година постојања Школе. Установа је у том периоду прошла кроз значајне трансформације и неколико пута мењала име. Данашњи назив, име најпознатијег мађарског реформатора значајног за целу Европу, носи од 2001. године.

ОШ „Сечењи Иштван“ је модерна школа са савременим наставним програмом и наставницима укљученим у стално усавршавање. По саставу ученика је вишенационална и мултиконфесионална. Њена четири школска објекта похажа 1.152 ученика у 62 одељења. Образовно - васпитни рад се у свим објектима одвија двојезично: на српском и на мађарском језику. Школа је

чланица Партнерских школа за учење немачког језика (PASCH) и вежбаonica за студенте Учитељског факултета на мађарском наставном језику.

По оцени Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања и Министарства просвете 2012. године сврстана је међу 50 најбољих школа у Србији.

У школи има 96 чланова Синдиката образовања Србије. Међу члановима влада једinstvo и заједništvo. Чланови су увек спремни да учествују у хуманитарним акцијама и организацијама разних прослава. Све више се учлањују млади, који доносе ентузијазам и новине у колектив.

С. Т.

